

Rækkebjerge

GPS-koordinater til P-pladsen: 55°46'16,3" N, 9°3',32 E

Geologien

Rækkebjerge er en indlandsklit – dannet af sandflugt for mere end 10.000 år siden, i slutningen af sidste istid. I den første tid – efter isens tilbagesmeltning – var bevoksningen på den store vestjyske smeltevandsslette kun sparsom. Store sand- og grusflader lå åbne og udsatte for vestenvinden, og under sandflugten er en del af flyvesandet blevet fanget af den fugtige bund langs Simmelbæk. Gradvist er Indlandsklitten på den måde blevet større og større.

Rækkebjerge er dannet før den omkringliggende Simmelmose. Forklaringen på det er, at der ikke findes sandlag i tørvemosen, og tørvelaget går flere steder op over klitfoden.

Forsidefotoet viser udsigten fra vest over Rækkebjerge, der hæver sig over den omkringliggende flade smeltevandsslette.

Rækkebjerge

Rækkebjerge er meget iøjnefaldende, med sin langstrakte og lyngklædte bakkekam, der rejser sig midt i det flade landskab i Simmelmosen. 2 km lang, 25-30 m bred og indtil 9 m høj er sandryggen, der strækker sig hen over den sydøstlige del af Grindsted Hedeslette. En sandet vej snor sig hen over de lyngklædte sandtoppe og fører gennem fårefoldene ud i den fredede hedemose. Der er offentlig adgang til området og med udgangspunkt i p-pladsen ved Sdr. Egsgårdsvej nr. 18, kan du gå ad grusvejen, hen over

hele sandryggen. Vejen ender blindt, så returvejen er den samme, i alt en gåtur på 4 km. I dagtimerne må du færdes til fods eller på cykel ad grusvejen. Du må også gå på de udyrkede arealer langs grusvejen, dog uden at krydse indhegningerne. Vær opmærksom på, at der i perioder græsser får og kreaturer på arealerne. Vis hensyn, og efterlad naturen, som du selv gerne vil finde den. Rækkebjerge er privatejet, og Vejle Kommune står for naturplejen sammen med de enkelte lodsejere.

Forsidefoto: Jan Kofod Winther, Udgivet af Vejle Kommune 2008. Genoptryk: 2015 og 2017.

Vidste du, at ....

Et gammelt sagn fortæller, at trollden fra Simmelbjerg en gang gik over mosen med en stor sækfuld sand på nakken. Sækken var tung, så trollden trådte godt til, og hvor han satte sine fødder blev der huller – de mange mosehuller vi kan se i dag. Men samtidig var sækken hullet, så sandet løb ud mens han gik, og dannede på den måde Rækkebjerge.

Scan koden, og få mere information om naturen og vandruter i området.

Få overblik over dine muligheder for et aktivt friluftsliv, vandruter og overnatning i det fri m.m. i Vejleområdet og download turfoldere på www.Vejle.dk eller VisitVejle.dk. For booking af shelters se udeliv.vejle.dk og for naturvejledning se Okoloariet.dk.

Hugorm. Foto: Biopix

Sanglærke

Får er med til at holde landskabet åbent

Rødrygget tornskade. F.: Chris Romeiks

Stor regnspove. F.: Andreas Trepte, photo-natur.de

Tørvegravning

De mange små jordlodder vidner om en tid, hvor hver gård havde sin egen lille moseparcel. Gennem generationer har de små moselodder i Simmelmosen givet bønderne tørv til brændsel. Bønder med råderet over en enkelt moseparcel gravede kun tørv til eget forbrug. Enkelte systematiserede tørvegravningen og havde overskud til at sælge. Med knapheden på brændsel under anden verdenskrig kom der gang i en industriel tørveproduktion i mosen. Der blev

anlagt en lille "tørvefabrik" med ælteværk, transportbånd og værkstedsskure, og en tipvognsbane transporterede tørvedyndet fra tørvegravene til ælteværket.

Fredning

Tørvegravning, afvanding og opdyrkning har med årene spist sig ind på Simmelmosen. Det blev der sat en stopper for i 1983, hvor området blev fredet for at sikre den særlige natur og det specielle landskab mod yderligere opdyrkning og tilgroning.

Tørvefabrikken er forsvundet, men mange af skårene kan endnu ses i landskabet

Naturpleje

Naturpleje sikrer, at den markante bakkeryg fremstår åbent i landskabet. I mange år har Vejle Amt, og nu Vejle Kommune, i samarbejde med områdets lodsejere, ryddet opvækst af pil og bævreasp. Det giver lys og plads til, at hedelyng, revling og tyttebær kan brede sig. Fåregræsning er med til at videreføre hede-bøndernes virke i området, så sensommerens rødviolette tæppe af blomstrende lyng stadig kan opleves på Rækkebjerg.

Blåbær. Foto: Biopix

Oase af bær

På Rækkebjerg vokser et tæppe af hedelyng, revling og bølget bunke, og den stærkt aromatiske pors kanter flere steder foden af bakkekammen. Området er rigt på de bærplanter, der er typiske for sandede jyske heder – arter som har indrettet sig efter kårene på hedebacken. På toppen af bakken og den sydvendte side, hvor solstrålerne står vinkelret på overfladen og gør jorden bagende varm, trives især hedemelbærrisen. Blåbær og mosebølle vokser

Mosebølle - ligner blåbær og kan også spises

især på de nordvendte skråninger, hvor der er mere skygge og fugt. Spredt over hele bakken blander revling og tyttebær sig med lyngen.

Dyreliv på hedens vilkår

Temperaturforholdene er ekstreme på hedebacken. Om dagen opvarmes sandet på de sydvendte skråninger kraftigt, og den ringe trævækst betyder, at afkølingen om natten er tilsvarende stor. Det trives vekselvarme dyr som bl.a. firben og hugorm rigtig godt med, og dem kan

Tyttebær. Foto: Biopix

du være heldig at opleve på Rækkebjerg.

Sanglærken fornøjer enhver besøgende med sin uafbrudte sang, og måske kan du også være heldig at få et glimt af den store regnspove eller den rødryggede tornskade. Ræven hører også til på den sandede bakkekam og har flere steder anlagt grave ind i bakkens fine sand.

Rævegrav. Foto: Biopix

